

identificació de l'expedient

Informe relatiu a l'expedient núm. sobre aprovació de la modificació de l'article 2 dels estatuts de Reus Serveis Municipals SA

Fets

1. L'Ajuntament de Reus realitza activitats relacionades amb l'assessorament, el patrimoni, l'urbanisme, el cycle integral de l'aigua, el medi ambient, els residus i els serveis funeraris, mitjançant la societat REUS SERVEIS MUNICIPALS SA (en endavant, RSM), de titularitat íntegra municipal, constituída com a forma de gestió directa dels esmentats serveis públics a l'empara de l'article 85 i 85 ter de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, de l'article 249 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, així com també, de l'article 188 i següents del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, essent l'objecte social de la societat, el següent:

"1) L'assessorament i prestació de serveis de distribució, informàtics, comptables, laborals, administratius, jurídics, logístics, gerencials, d'assessorament i supervisió tècnica d'obres i instal·lacions, de contractació agrupada d'obres, subministraments i serveis, de gestió d'empresa, de l'estructura d'aquesta, d'estratègies comercials i industrials, d'organització interna i externa, racionalització i planificació de l'empresa, de la producció i dels recursos de les seves Societats o entitats filials o participades, del soci únic i entitats dependents d'aquest.

2) L'adquisició, tinença i gestió d'accions i participacions d'altres societats o entitats en l'àmbit municipal que li és propi;

3) La promoció, licitació, contractació i supervisió d'obres de construcció, rehabilitació i millora de tot tipus d'edificacions i instal·lacions destinades a serveis, oficines i usos públics dins l'àmbit del patrimoni immobiliari municipal, considerant com a municipal no només el patrimoni del propi Ajuntament sinó, també, el de qualsevol de les seves entitats dependents; i, també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;

4) L'adquisició, tinença, administració, gestió, explotació, neteja, seguretat, manteniment de béns mobles i immobles (rústics o urbans), en l'àmbit del referit patrimoni municipal, i també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;

5) La gestió de serveis i activitats econòmiques que li encarregui l'Ajuntament de Reus en l'àmbit territorial (arquitectura, urbanisme, mobilitat, via pública i medi ambient), de serveis personals (benestar social, sanitat, educació, foment de l'ocupació, esport, cultura i lleure) i de serveis generals (provisió i gestió de recursos generals, sistemes d'informació i societat del coneixement, promoció econòmica).

6) Actuar com a beneficiària d'expropiacions.

7) Alienació i lloguer de solars, edificis construïts o en fase de construcció o rehabilitació i adquisició, transmissió, execució, modificació i extensió de tota classe de drets sobre els béns mobles i immobles.

Signat electrònicament
Núria Puig Masanes
07/11/2024

Signat electrònicament
Luis Martín Montull
07/11/2024

8) *Promoció, gestió, administració i explotació del Patrimoni Municipal del Sòl i promoció, urbanització, construcció, compravenda, lloguer, explotació i administració de terrenys i béns immobles, ja siguin propietat de la societat, de l'Ajuntament de Reus, de qualsevol de les altres societats municipals, inclòs de tercers, sempre que hi hagi el corresponent títol habilitant.*

9) *La gestió i administració del cicle integral de l'aigua, destinada a qualsevol ús, des la captació, potabilització, regulació i distribució dels recursos hidràulics necessaris, fins la recollida, tractament i l'abocament al medi de les aigües residuals.*

10) *La prestació i realització de serveis de sanejament i neteja relacionats amb el cicle integral de l'aigua, així com la construcció, explotació, conservació i funcionament de plantes i instal·lacions destinades a aquest cicle, i el tractament, recollida, recuperació i eliminació dels seus residus, i la venda, compra i cessió de subproductes resultants.*

11) *La prestació i realització de serveis, obres, instal·lacions i gestió de mitjans per a la millora del medi ambient, a fi de garantir la qualitat de les aigües tan superficials com subterrànies, tot tipus de vessaments, l'emissió d'afluents a l'atmosfera o contaminació sonora.*

12) *Producció d'energia elèctrica i calorífica a les plantes i instal·lacions que explota i la comercialització d'aquesta energia*

13) *Construcció, manteniment i explotació de les xarxes de distribució d'aigües i sanejament d'aigües residuals, construcció, manteniment i explotació dels pous i minats, i dels seus elements elèctrics i mecànics com a font de captació, integrant el sistema de subministrament i abastament d'aigua.*

14) *Prestació i realització dels serveis de posta en funcionament, manteniment i explotació dels elements mecànics de control del sistema d'abastament i distribució d'aigua i sanejament, comptadors d'aigua, i els treballs de lectura dels elements mecànics de control per a facturació, estadística i verificació.*

15) *Prestació i realització dels serveis de laboratori per a l'anàlisi, investigació, tractament, estudi i adequació de les aigües als seus diversos usos i normativa reguladora, tant de les aigües superficials, subterrànies, de distribució en xarxa i residuals, afectes al cicle integral de l'aigua; Així com de residus sòlids i qualsevol altra substància susceptible de generar residus o de produir o transmetre malalties.*

16) *Realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.*

17) *La prestació de tasques de gestió i gerència d'altres entitats, especialment les relatives a serveis públics locals afectes al cicle integral de l'aigua i medi ambient, ja sigui de captació, regulació i distribució dels recursos hidràulics; sanejament, depuració i les seves corresponents xarxes i instal·lacions; vessament, emissió d'efluents a l'atmosfera, contaminació acústica o residus.*

18) *La recollida, tractament, aprofitament i eliminació de residus, que comprèn la recollida selectiva, transport, emmagatzematge, ús energètic, reciclatge i disposició de la deixalla.*

19) *La comercialització de residus i subproductes, explotació de plantes de deixalleria i gestió d'abocaments.*

20) Disseny, construcció, direcció, manteniment, gestió i explotació d'obres i infraestructures en els àmbits del medi ambient, els residus, l'energia i demés activitats connexes; la promoció i organització d'accions formatives i de conscienciació en relació amb el cicle integral de l'aigua, el medi ambient, l'energia i la protecció de la salut.

21) Prestació i realització d'estudis, inspeccions, certificacions, informes, dictàmens, declaracions, controls, auditories, assistències tècniques amb els medis necessaris, inclòs el de laboratori, dins de l'àmbit d'activitats relacionades amb l'energia i el medi ambient.

22) La construcció, explotació, conservació i funcionament de plantes i instal·lacions de tractament d'aigües i depuració, la construcció, conservació i explotació de les estacions i instal·lacions elevadores i de bombeig de la xarxa d'aigües residuals per al seu abocament i canalització, distribució i tractament en planta depuradora o emissari subterrani.

23) El tractament, recollida, recuperació i eliminació dels residus originats pel tractament de les aigües residuals en tot el seu cicle, així com la venda, compra i cessió dels subproductes resultants.

24) La realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.

25) La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis funeraris mitjançant quantes autoritzacions fossin necessàries, i que inclouen: La gestió i explotació del tanatori situat a Reus, plaça Pau Picasso s/n i de qualsevol altre que pugui construir la societat; El condicionament sanitari de cadàvers, incloent les pràctiques de tanatopràxia i embalsament, de conformitat amb la normativa vigent; El subministrament de taüts o fèretres, urnes per a restes, urnes per a cendres i caixes d'embalatge per a trasllats aeris, de conformitat amb les disposicions aplicables sobre transport aerí, inclòs d'àmbit internacional; La prestació del servei de cotxes fúnebres i cotxes complementaris per a corones i acompanyants; La prestació del servei de sales de vetlla i organització de l'acte social de l'enterrament; El trasllat fora del terme municipal, inclòs a l'estranger, de cadàvers i restes de conformitat, en cada cas, a la normativa legal aplicable; La tramitació de les diligències necessàries per obtenir la llicència d'enterrament o, en el seu cas, la llicència de trasllat fora del terme municipal, de conformitat a la normativa aplicable; La recepció en les sales de vetlla de difunts procedents d'altres llocs, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació;

26) La construcció d'edificis i sales de vetlla amb els seus elements complementaris.

27) Aquelles altres activitats connexes amb els serveis funeraris i que la societat es trobi legalment autoritzada per a desenvolupar, directament o per agencament, si s'escau.

28) La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis de cremació i cementiri, que inclouen: La gestió i explotació del Cementiri municipal de Reus; La conservació, obres, manteniment i mesures de seguretat del Cementiri; La recepció en el Cementiri dels difunts procedents d'altres municipis, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació; La inhumació i exhumació, cremació i enterrament de cadàvers i restes; La construcció de sepultures i nínxols; L'atorgament i transmissió de la concessió de drets funeraris sobre sepultures i nínxols."

A continuació, aquest mateix precepte conté el reconeixement de RSM com a mitjà propi personificat de l'Ajuntament de Reus en el sentit literal següent:

"Als efectes d'allò que preveu l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, aquesta societat té la consideració de mitjà propi personificat respecte de l'Ajuntament de Reus i de qualsevol altra societat controlada directa de forma íntegra per l'Ajuntament de Reus, els quals li podran fer encàrrecs de gestió, en relació a les activitats compreses dins del seu objecte social.

D'acord amb aquesta consideració, l'ajuntament de Reus i les altres societats controlades per l'ajuntament de Reus, poden conferir a aquesta societat, conforme al règim establert a l'article 32 de la Llei 9/2017, encàrrecs directes que seran d'execució obligatòria per la societat; encàrrecs que també poden ser inversos o ascendents segons l'apartat 3 de l'expressat article 32 de la Llei 9/2017.

Els encàrrecs de l'ajuntament de Reus a la societat, com a mitjà propi personificat, tindran caràcter administratiu.

Per contra, la societat no podrà participar en les licitacions públiques convocades pels poders adjudicadors dels quals és mitjà propi personificat, sense perjudici que, quan no concorri cap licitador, li pugui ser encomanada l'execució de la prestació objecte d'aquelles licitacions. Els contractes que s'hagin de celebrar amb tercers en execució dels encàrrecs se sotmetran a la legislació de Contractes del Sector Públic.

Queden excloses de l'objecte social aquelles activitats que per al seu exercici la Llei exigeixi requisits especials que no quedin complerts per la societat. En especial, resten exceptuats aquells actes que suposin exercici d'autoritat.

Si les disposicions legals exigeixen, per a l'exercici d'algunes de les activitats compreses en l'objecte social, algun títol professional, autorització administrativa, o inscripció en registres públics, aquestes activitats s'hauran de realitzar per mitja de persona que posseeix aquesta titulació professional i, si s'escau, no podran iniciar-se abans de que s'hagin complert els requisits administratius exigits."

Així doncs, el referit precepte estatutari preveu expressament que RSM té la consideració de mitjà propi personificat de l'Ajuntament de Reus, d'acord amb l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, pel qual s'aprova la Llei de contractes del sector públic. (en endavant, LCSP).

2. El ple de la Corporació, en la sessió d'1 d'abril de 2019, va declarar aquest reconeixement, prèvia constatació de la concurrència dels requisits prescrits a l'article 32 de la LCSP citat i va autoritzar la modificació dels estatuts en aquest sentit.

3. La modificació dels estatuts de RSM, incorporant el reconeixement de RSM com a mitjà propi personificat de RSM va ser aprovada en el marc del procediment administratiu tramitat a l'empara de l'article 212, que remet a l'article 201, ambdós del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals de Catalunya:

- acord del ple de 25 d'octubre de 2019, l'Ajuntament de Reus d'aprovació inicial de la modificació de l'article 2 dels estatuts de la societat, incorporant el reconeixement de RSM, mitjà propi personificat de l'Ajuntament, conforme a l'article 32 de la LCSP en els termes que s'han transcrit anteriorment.

- Sotmetiment de l'acord i el precepte estatutari a informació pública
- aprovació definitiva i publicació al Butlletí Oficial de la Província de Tarragona de 5 de març de 2020 i referència al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de 18 de març de 2020

4. Finalitzat l'expedient municipal de reconeixement de mitjà propi personificat i autorització de la modificació d'estatuts, la junta general de RSM, en data 12 de juny de 2019 va adoptar l'acord de modificació estatutària, en els termes transcrits.

L'acord de la junta general de 12 de juny de 2019 va ser elevat a públic i posteriorment va ser inscrit al Registre Mercantil de Tarragona.

5. S'ha constatat que els estatuts de RSM, a l'article 2, regulen un àmbit d'aplicació subjectiva dels encàrrecs a mitjà propi personificat verticals, horitzontals i inversos que és més restrictiu del que preveu la Llei.

En aquesta situació es planteja la viabilitat i el procediment que els estatuts remetin, quant al règim jurídic sobre encàrrecs a mitjans propis personificats, a legislació vigent i d'aplicació en cada moment i, en conseqüència, a la modificació de l'article 2 dels estatuts de RSM en aquests termes.

Fonaments de Dret

1. Àmbit substantiu

L'article 32 de la LCSP regula el règim jurídic dels encàrrecs a mitjà propi personificat, transposant a l'estat espanyol la figura jurídica que es regula a les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, la Directiva de Contractació pública (contractes *in house providing*, segons la doctrina del Tribunal de Justícia de la Unió Europea).

Es tracta d'una forma d'organització dels poders adjudicadors per la gestió directa de prestacions pròpies dels contractes d'obres, subministraments, serveis, concessió d'obres i concessió de serveis, a canvi d'una compensació tarifària mitjançant encàrrec a una altra persona jurídica diferent, sempre i quan aquesta mereixi i tingui el reconeixement de la qualificació jurídica de mitjà propi personificat, d'acord amb els requisits que fixa l'apartat 2 del mateix article 32.

Tal com consta als antecedents, la qualificació jurídica de RSM com a mitjà propi personificat ja va ser objecte de procediment administratiu *ad hoc* i va finalitzar mitjançant acord de ple de data 1 d'abril de 2019 que va declarar acomplerts els requisits de l'article 32 de la LCSP, es va reconèixer aquesta qualificació jurídica en RSM i es va autoritzar la modificació en els estatuts per tal que hi constés expressament, tot de conformitat amb el precepte esmentat.

2. Respecte a l'abast dels encàrrecs del poder adjudicador a mitjans propis personificats seus, l'apartat 3 de l'article 32 de la LCSP, regula els encàrrecs horitzontals i els inversos en els termes següents:

" 3. El apartado 2 del presente artículo también se aplicará en los casos en **que la persona jurídica controlada, siendo un poder adjudicador, realice un encargo al poder adjudicador que la controla** (encàrrec invers) o a **otra persona jurídica controlada, directa o indirectamente, por el mismo poder adjudicador** (encàrrec horitzontal), siempre que no exista participación directa de capital privado en la persona jurídica a la que se realice el encargo.

Segons es desprèn del text legal transcrit, la norma habilita a la formalització d'encàrrecs entre ens instrumentals depenents d'un mateix poder adjudicador, sempre que aquest exerceixi un control respecte els ens instrumentals. Segons la norma, aquest control, preceptiu en tot cas, pot ser directe o indirecte, sense que de la norma s'infereixi que aquest hagi de ser no íntegre (art 32.2 a) de la LCSP) :

"a): *Que el poder adjudicador que pueda conferirle encargos ejerza sobre el ente destinatario de los mismos un control, directo o indirecto, análogo al que ostentaría sobre sus propios servicios o unidades, de manera que el primero pueda ejercer sobre el segundo una influencia decisiva sobre sus objetivos estratégicos y decisiones significativas."*

" b) *Que más del 80 por ciento de las actividades del ente destinatario del encargo se lleven a cabo en el ejercicio de los cometidos que le han sido confiados por el poder adjudicador que hace el encargo y que lo controla o por otras personas jurídicas controladas del mismo modo por la entidad que hace el encargo."*

En canvi, l'article 2 dels estatuts vigents de RSM exigeix, quant als encàrrecs que la relació entre poder adjudicador i els seus ens instrumentals sigui directa i íntegra. La redacció exclou la possibilitat d'encàrrec de RSM als ens instrumentals de segon ordre i als ens participats majoritàriament però no íntegrament, com és el cas de les fundacions (Fundació Educativa i Social) i Fundació per a l'Atenció Social) i SAGESSA, Assistència Sanitària i Social, SA.

Amb aquesta redacció, el règim jurídic dels encàrrecs previst a l'article 2 dels estatuts és més restrictiva que el que preveu la Llei, la qual no obliga que aquest control sigui directe, sinó que també admet el control indirecte, ni tampoc exigeix una participació íntegra/ exclusiva en la titularitat dels ens instrumentals.

En aquesta situació, qui subscriu no aprecia cap impediment legal per modificar els estatuts i adaptar el text a l'article 32 de la LCSP, el qual admet un escenari d'encàrrecs entre ens instrumentals d'un mateix poder adjudicador, més ampli del que actualment regulen els estatuts.

Si s'aprova, es veurà ampliada la possibilitat d'encàrrecs horitzontals: de RSM als ens instrumentals de l'Ajuntament de Reus i els d'aquests a RSM, suprimint la limitació estatutària actual als ens depenents i o instrumentals en els que el control del poder adjudicador sigui directe i íntegre.

Tal com s'ha exposat, aquests encàrrecs són possibles d'acord amb la redacció de la LCSP però no tenen cabuda amb l'actual articulat dels estatuts.

A criteri de qui subscriu, l'àmbit subjectiu dels encàrrecs es pot adequar a la Llei mitjançant el text que es proposa:

"Als efectes d'allò que preveu l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, aquesta societat té la consideració de mitjà propi personificat respecte de l'Ajuntament de Reus, a la qual li podrà fer encàrrecs, en relació a les activitats compreses dins del seu objecte social.

D'acord amb aquesta consideració, l'Ajuntament de Reus i els altres ens dependents controlats per l'Ajuntament de Reus que tinguin la condició de poder adjudicador poden conferir a aquesta societat conforme al règim jurídic establert a l'article 32 de la Llei 9/2017, encàrrecs directes que seran d'execució obligatòria per la societat i amb l'extensió que preveu l'expressat article 32 de la Llei 9/2017.

Els encàrrecs tindran caràcter administratiu.

Per contra, la societat no podrà participar en les licitacions públiques convocades pels poders adjudicadors dels quals és mitjà propi personificat, sense perjudici que, quan no concorri cap licitador, li pugui ser encomanada l'execució de la prestació objecte d'aquelles licitacions. Els contractes que s'hagin de celebrar amb tercers en execució dels encàrrecs se sotmetran a la legislació de Contractes del Sector Públic.

Queden excloses de l'objecte social aquelles activitats que per al seu exercici la Llei exigeixi requisits especials que no quedin complerts per la societat. En especial, resten exceptuats aquells actes que suposin exercici d'autoritat.

Si les disposicions legals exigeixen, per a l'exercici d'algunes de les activitats compreses en l'objecte social, algun títol professional, autorització administrativa, o inscripció en registres públics, aquestes activitats s'hauran de realitzar per mitja de persona que posseeix aquesta titulació professional i, si s'escau, no podran iniciar-se abans de que s'hagin complert els requisits administratius exigits."

2.Procediment administratiu per a l'aprovació

La modificació d'estatuts de societat requereix autorització prèvia per part de l'Ajuntament, de conformitat amb allò previst a l'article 212, que remet a l'article 201 del ROAS:

- . Aprovació inicial de l'acord de modificació d'estatuts i del text estatutari modificat
- . Informació pública per un termini de trenta dies, mitjançant anunci al tauler d'edictes de la Corporació i als diaris oficials (Butlletí Oficial de la Província i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya).
- . Si s'escau, resolució de les al·legacions presentades i aprovació definitiva

.Si s'escau, publicació de la modificació d'estatuts al tauler d'anuncis de la Corporació, al Butlletí Oficial de la Província i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Segons l'article 22. 2 p) 85, 85 bis i 85 ter de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de les bases de règim local, així com el Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, l'aprovació dels estatuts de la societat municipal correspon al ple de la corporació amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal dels membres de la Corporació, d'acord amb l'article 47.2 g) de la LRBRL i concordants del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Aquests tràmits s'han d'efectuar sense perjudici de la tramitació de modificació d'estatuts conforme a la legislació mercantil i registral societària.

Aquest és el meu parer que sotmeto a qualsevol altre millor fonamentat en Dret amb el vistiplau de la Secretaria General de l'Ajuntament, d'acord amb allò previst a l'article 3.3 d) 1er del Reial Decret 128/2028, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

Vist i conforme,
El Secretari en funcions,
Luís Martín Montull

Núria Puig Masanés
Cap de servei de Coordinació jurídica de les
empreses municipals i defensa jurídica

Signat electrònicament
Núria Puig Masanés
07/11/2024

Signat electrònicament
Luís Martín Montull
07/11/2024